

Τίτλος Μαθήματος	Αρχαιολογική Θεωρία και Μέθοδος				
Κωδικός Μαθήματος	HES626				
Τύπος Μαθήματος	Επιλεγόμενο μάθημα κατεύθυνσης				
Επίπεδο	Μεταπτυχιακό (2 ^{ος} Κύκλος)				
Έτος / Εξάμηνο	1ο Έτος / 2ο Εξάμηνο 2 ^ο Έτος /3 ^ο Εξάμηνο				
Διδάσκων/ουσα	Θα ανακοινωθεί				
ECTS	10	Διαλέξεις / εβδομάδα	N/A	Εργαστήρια/ εβδομάδα	Προαιρετικό: Εκπαιδευτικές δραστηριότητες/ επισκέψεις σε αρχαιολογικούς χώρους/μουσεία/ιδρύματα συλλογικής μνήμης
Περιγραφή και στόχοι μαθήματος	<p>Πρόκειται για μάθημα εξειδίκευσης στην αρχαιολογική θεωρία και πράξη. Έχοντας εξοικειωθεί στα μαθήματα των δύο πρώτων εξαμήνων με πολλά και σημαντικά αρχαιολογικά δεδομένα, οι φοιτητές μπορούν τώρα να εμβαθύνουν αποφασιστικά την κατανόησή τους, στρέφοντας την προσοχή τους στο θεωρητικό και μεθοδολογικό υπόβαθρο της αρχαιολογικής γνώσης. Σημείο αφητηρίας για το μάθημα αποτελεί η συνειδητοποίηση ότι δεν υπάρχει πράξη χωρίς θεωρία. Ως εκ τούτου, οτιδήποτε γνωρίζουμε για τις ανθρώπινες κοινωνίες του παρελθόντος καθορίζεται αναπόφευκτα από συγκεκριμένες θεωρητικές προσεγγίσεις και προκαταλήψεις, οι οποίες αντανακλώνται στις απόψεις και στις μεθοδολογίες μας. Κατά συνέπεια, το μάθημα εστιάζει στο θεωρητικό, επιστημολογικό και μεθοδολογικό υπόβαθρο της αρχαιολογικής έρευνας. Επιπλέον, εξετάζει και τις ιστορικές καταβολές της αρχαιολογίας, καθώς και την αλληλεπίδρασή της με το ιστορικό, πολιτικό και ιδεολογικό πλαίσιο των σύγχρονων δυτικών κοινωνιών. Στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές με μια σειρά πολύ σημαντικών θεωρητικών και μεθοδολογικών εννοιών και σχολών σκέψης. Αν και μοιάζουν ίσως δύσκολες εκ πρώτης όψεως, οι έννοιες αυτές παρουσιάζονται και επεξηγούνται με τον πλέον σαφή και εύληπτο τρόπο. Καθώς η θεωρητική συζήτηση εντός της αρχαιολογίας είναι στενά συνδεδεμένη με έναν παρόμοιο διάλογο που λαμβάνει χώρα εντός άλλων επιστημονικών κλάδων, το μάθημα προσφέρει όλο εκείνο το γνωστικό υπόβαθρο που είναι απαραίτητο για την κατανόηση του πώς λειτουργεί γενικότερα η επιστήμη.</p>				
Μαθησιακά αποτελέσματα	<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αξιολογούν την ιστορία της αρχαιολογίας ως της μελέτης του παρελθόντος μέσα από τα υλικά του κατάλοιπα. • Αναγνωρίζουν ότι η μελέτη του παρελθόντος με αρχαιολογικά μέσα ξεκίνησε πολύ πριν την ανάδυση της σύγχρονης αρχαιολογίας. • Ορίζουν τον ρόλο της αρχαιολογίας μέσα στο πολιτικό, ιστορικό και ιδεολογικό πλαίσιο των σύγχρονων δυτικών κοινωνιών. • Ανακαλούν τις κύριες φάσεις εξέλιξης της σύγχρονης αρχαιολογικής θεωρίας. 				

	<ul style="list-style-type: none"> • Αναγνωρίζουν την σημασία τόσο της θεωρίας όσο και της πράξης για την σύγχρονη αρχαιολογική έρευνα και να συνοψίζουν τις κύριες πτυχές της αρχαιολογικής μεθόδου, συμπεριλαμβανομένων των επιστημονικών τεχνικών ανασκαφής και χρονολόγησης. • Αναπτύξουν ικανότητα κριτικής σκέψης, ορθολογικής χρήσης των πορισμάτων έρευνας και αξιοποίησης της αυτοκατευθυνόμενης μάθησης. • Επιδεικνύουν ικανότητα διάχυσης γνώσης σε ειδικό ή ευρύτερο κοινό χρησιμοποιώντας πολλαπλούς τρόπους επικοινωνίας. • Αξιοποιούν τις δεξιότητες που απέκτησαν στην οργάνωση, έρευνα και ανάλυση και οι οποίες είναι μεταβιβάσιμες σε πολλαπλά επαγγελματικά και επιστημονικά πεδία. • Επιδεικνύουν ικανότητα συγγραφής επιστημονικών εργασιών με κριτικό πνεύμα και κάνοντας χρήση των συναφών βιβλιογραφικών και άλλων επιστημονικών πηγών. 		
Προσπειτούμενα Μαθήματα	HES610, HES611, HES612	Συν-απαιτούμενα Μαθήματα	Καμία
Περιεχόμενο Μαθήματος	<ul style="list-style-type: none"> • Ιστορία της αρχαιολογίας: από τους αρχαίους συγγραφείς και τον προεπιστημονικό αρχαιοδουρισμό ως την σύγχρονη αρχαιολογία. • Αρχαιολογία και σύγχρονη κοινωνία: το ιστορικό, πολιτικό και ιδεολογικό πλαίσιο της σύγχρονης αρχαιολογίας. • Αρχαιολογική θεωρία: ιστορική εξέλιξη και βασικές σχολές σκέψης (π.χ. μεταναστευτισμός, ντιφουζιονισμός, Νέα Αρχαιολογία και Μεταδιαδικαστική Αρχαιολογία). • Βασικές πτυχές επιστημολογίας (φιλοσοφίας της επιστήμης) και διασυνδέσεις με άλλους επιστημονικούς κλάδους. • Αρχαιολογικές μέθοδοι: παραδοσιακές και σύγχρονες επιστημονικές τεχνικές ανακάλυψης, ανασκαφής και χρονολόγησης του αρχαιολογικού υλικού. • Αρχαιολογική θεωρία και πράξη μέσα από παραδείγματα και μελέτες περιπτώσεων τόσο από την ελληνική όσο και την διεθνή αρχαιολογία. 		
Διδακτική μεθοδολογία	<p>Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση</p> <p>(Διαλέξεις στην Πλατφόρμα της Εξ' Αποστάσεως Εκπαίδευσης, Σχολιασμός και ερμηνευτική προσέγγιση εκπαιδευτικού υλικού – ιστοσελίδες, οπτικοακουστικό υλικό –, διαδραστικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες, Εργασία/ες, Μελέτη και παρουσίαση διαδικτυακού και ηλεκτρονικού υλικού, σχολιασμός και ερμηνευτική προσέγγιση εκπαιδευτικού υλικού, εργασία/ες, προφορικές παρουσιάσεις δοκιμών και άλλων γραπτών/λογοτεχνικών πηγών, παρουσιάσεις οργανωμένες από τους φοιτητές μέσα από την Πλατφόρμα, συζήτηση κειμένων και ιδεών προτεινόμενα από τους φοιτητές, χρήση οπτικοακουστικών μέσων, μάθηση και διδασκαλία με τη χρήση μικρών ομάδων, μορφωτική ανατροφοδότηση, ανεξάρτητη μελέτη και καθοδηγούμενη έρευνα, συζήτηση και προετοιμασία εργασιών, ποικίλες ολιγόλεπτες γραπτές ή προφορικές αξιολογήσεις, εξέταση επί αγνώστων θεμάτων, παρουσίαση, συζήτηση και διεπιστημονική προσέγγιση εκπαιδευτικού υλικού, ιδεών και κειμένων συναφών με τις ανθρωπιστικές επιστήμες).</p>		
Βιβλιογραφία	<ul style="list-style-type: none"> • Hodder, I. 1995. <i>Theory and Practice in Archaeology</i>. London-New York: Routledge. • Hodder, I. 2012. <i>Archaeological Theory Today</i>, 2nd edition. Cambridge: Polity Press. • Hölscher, T. 2005. Κλασική Αρχαιολογία. Βασικές Γνώσεις. Μτφρ: Π. Παπαγεωργίου. Θεσσαλονίκη: University Studio Press. • Johnson, M. 2010. <i>Archaeological Theory. An Introduction</i>. Oxford: Wiley-Blackwell. 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Πλάντζος, Δ. 2011. Ελληνική Τέχνη και Αρχαιολογία 1100-30 π.Χ. Αθήνα: Εκδόσεις Καπόν. • Renfrew, C. και Bahn P. 2001. Αρχαιολογία. Θεωρίες, Μεθοδολογία και Πρακτικές Εφαρμογές (μτφ. Ι. Καραλή-Γιαννακοπούλου). Αθήνα: Ινστιτούτο του Βιβλίου – Καρδαμίτσας. • Renfrew, C. & Bahn, P. 2005. <i>Archaeology. The key concepts</i>. London-New York: Routledge. • Schnapp, A. 2007. Η κατάκτηση του παρελθόντος. Οι απαρχές της αρχαιολογίας. 2η έκδοση, Ηράκλειο: ΠΕΚ. • Trigger, B. G. 2005. <i>Μια ιστορία της αρχαιολογικής σκέψης</i>, μτφ. Β. Λαλιώτη. Αθήνα: Αλεξάνδρεια. • Χαμηλάκης, Γ. 2012. Το έθνος και τα ερείπιά του. Αρχαιότητα, αρχαιολογία και εθνικό φαντασιακό στην Ελλάδα (μτφ. Ν. Καλαϊτζής). Αθήνα: Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου. • Διάφορες διαδικτυακές πηγές, διαδικτυακά περιοδικά και βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων. 				
Αξιολόγηση	<table border="1" data-bbox="730 856 1242 928" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="text-align: center;">Τελική γραπτή εξέταση</td> <td style="text-align: center;">50%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Συνεχής αξιολόγηση</td> <td style="text-align: center;">50%</td> </tr> </table> <p data-bbox="483 951 1487 1087"><i>Οι φοιτητές δύνανται να επιλέξουν παρουσίαση γραπτής εργασίας, η οποία να συσχετίζεται με τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες σε αρχαιολογικούς χώρους/μουσεία/ιδρύματα συλλογικής μνήμης (αντιστοιχεί στο 30% της συνολικής βαθμολογίας στην παρουσίαση/εκπόνηση εργασίας/ων)</i></p>	Τελική γραπτή εξέταση	50%	Συνεχής αξιολόγηση	50%
Τελική γραπτή εξέταση	50%				
Συνεχής αξιολόγηση	50%				
Γλώσσα	Ελληνικά				